

28. juuni 2026

Eesti Apteekrite Liidu arvamus 08.06.2026 Ravimiseaduse muutmise eelnõu kohta

Täname võimaluse eest avaldada arvamust ravimiseaduse muutmise eelnõu kohta.

1) haiglaapteegis ravimite valmistamine ambulatoorsete patsientide tarbeks (üldapteekidele)

Toetame eelnõus § 1 lõikes 1 pakutud põhimõtet, et haiglaapteegid võiksid ja saaksid ravimeid valmistada ka ambulatoorsete patsientide tarbeks. Jääb ebaselgeks, miks laieneb õigus üksnes apteegis valmistatud ravimitele. Loogiline oleks, et vajadusel saaksid haiglad üldapteekidele väljastada ka tööstuslikult toodetud ravimeid. Seega palume seda varianti kaaluda. Ka ei ole selge, kas haiglapidaja (haiglaapteek) saab apteegis valmistatud (või ka tööstuslikult toodetud) ravimite väljastamisel lisada ravimite valmistamise teenustasu ja/või juurdehindluse.

Meie hinnangul on problemaatiline väljapakutud sätte sõnastus „Kui üldapteegil *puudub õigus või võimekus ravimit jaendada või valmistada...*” Eriti segane on apteegi „*võimekus*” ravimit valmistada/jaendada. Juba praegu on suur osa üldapteekidest tekitanud teadlikult ja eesmärgipäraselt ravimite valmistamise „võimetuse”. Ei ole ka selge, kas ravimi valmistamise „õigusest” on võimalik loobuda (üle 4000 elanikuga linnas asuval üldapteegil). Seletuskirjas räägitakse pigem kõrgtehnoloogilist jm keeruliste ravimite valmistamisest-müügist. Kas eelnõu sätte tähendab, et haiglaapteegid võivad valmistada-väljastada üksnes ravimeid, mida üheski üldapteegis ei valmistata?

Seda sätet tuleks muuta selgemaks ja üheselt mõistetavamaks.

2) haiglaapteegis ravimite valmistamine teistele tervishoiuteenuse osutajatele

Eelnõu § 1 lõikes 1 on loetellu ootamatult lisandunud „tervishoiuteenuse osutajale”. Ei ole selge, kas see laiendab RavS § 30 lg 4 loetelu või mitte. Kui laiendab, siis jääb selle põhjus arusaamatuks.

3) ravimite valmistamise kohustuse üleandmine teisele apteegile/haiglaapteegile

Õigus tellida apteegis valmistatud ravim teisest apteegist tekkis 2023. aastal ja selle üllaks eesmärgiks oli parandada apteegis valmistatud ravimite kättesaadavust. See eesmärk ei täitunud. Praeguse muudatusega võimaldatakse linnas asuva üldapteegi pidajal loobuda ravimite valmistamise kohustusest (õiguslikult anda kohustuse täitmine üle teisele isikule). Praeguse eelnõuga seda eesmärki ei täideta, kuna eelnõu sõnastus seda ette ei näe. Praegusel juhul nähakse ette üksnes lepingu sõlmimine, millega üks lepingupool lubab tellida ravimeid teisest apteegis ja teine apteek lubab neid valmistada, kui tellitakse. Aga kui ei tellita, mis siis?

Kui soovitakse võimaldada, et üks apteek täidab teise apteegi ravimite valmistamise kohustust, siis peab selle ka seaduses selgelt sõnastama. Praegusel juhul vabastab ravimite valmistamise kohustusega apteegi tema kohustusest lepingu sõlmimine teise apteegiga. Sealjuures teisel apteegil seaduse järgi kohustused puuduvad.

Kindlasti tuleb ette näha tingimused, menetlus ja tähtajad ravimite valmistamise kohustuse üleandmiseks ja ka viivitamatuks tagasitulekuks nn „esimesele apteegile“ juhul, kui see nn „teine valmistajaapteek“ lõpetab tegevuse, „kaotab võimekuse“ ravimeid valmistada, on personalinappuses, puudub ravimeid valmistav spetsialist, on remondis jmt.

4) apteegiautomaadid

Apteegiautomaadi kontseptsioon on senini jäänud küllaltki ebamääraseks. Seletuskirja kohaselt ei ole automaat mõeldud tava-apteeki/haruapteeki asendamaks. Toetame seda 100%.

Meil on mure väljaspool 4000 elanikuga linnu planeeritavate automaatidega. Selge on see, et nn „pärismaal“ on elanike arv kahanev ja apteekide toimetulek aina raskem. Seega mõjutab ka iga apteegiga samas piirkonnas toimiv automaat tavaapteegi toimetulekut. Meie ettepanek on suurendada vahemaad lähima apteegi/haruapteegini - näiteks 5 kilomeetrit.

Teine alternatiiv, siduda automaadi asukoht asustusüksusega ja mitte lubada automaadi avamist asustusüksuses kus juba asub üldapteek/haruapteek.

Kolmas alternatiiv, kui automaat lubada samas asustusüksuses apteegiga/haruapteegiga, siis võimaldada automaadi vahendusel teenust osutada üksnes ajal, mil samas asustusüksuses asuv apteek/haruapteek on suletud (v.a kui automaadi vahendusel osutab apteegiteenust lähim apteek/haruapteek).

On selge, et automaat on mõeldud ravimite väljastamiseks-müügiks, mitte patsiendi ravi suunamiseks ja koordineerimiseks. See teine ülesanne on praeguses tervishoiu olukorras aina olulisem. Eesti terviseprobleem ja „raharöövel“ ei ole mitte see, et inimesed ei suuda apteeki minna, vaid see, et aina kättesaadavamad ravimid (loe: „apteek igal tänavanurgal“) toob kaasa süsteemsed probleemid - ravimite suhtes ohutunde puudumise patsientidel, sagenevad ravimimürgistused lastel-eakatel, farmaatsiaalase tööjõu nappuse (kuigi see on juba leevenemas), apteekide majandusliku kitsikuse ning seetõttu sõltuvuse frantsiisiandjatest jne jne.

Palume väga, et automaatide (ja apteegiteenuse puhul üldisemalt) seataks esiplaanile ravimiturvalisus, mitte see, kuidas mõned ravimiettevõtjad saaksid veelgi rohkem raha teha.

Lugupidamisega,

Kaidi Sarv, *MScPharm*

Eesti Apteekrite Liidu peaproviisor